

## KORT NIEUWS

## ONZEKERHEDEN BIJ DE DIAGNOSE VAN HARTINSUFFICIËNTIE BIJ RUSTHUISBEWONERS

**Bespreking van:** Daamen MA, Hamers JP, Gorgels AP, et al. Heart failure in nursing home residents; a cross-sectional study to determine the prevalence and clinical characteristics. *BMC Geriatrics* 2015;15:167.

In een guideline gepubliceerd in 2013<sup>1</sup> vermelden de auteurs volgende aanwijzingen die een hartinsufficiëntie kunnen doen vermoeden: een versterkte ictus cordis pulmonale crepitaties, enkeloedeem, een derde harttoon, een gestuwde vena jugularis een anamnese van myocardinfarct.

Bij vermoedens van hartinsufficiëntie op basis van anamnese en klinisch onderzoek raadt de guideline aan om het natriuretisch peptide (BNP of NT-proBNP) te bepalen, eventueel voorafgegaan dooreen ECG en thorax radiografie, om een hartinsufficiëntie uit te sluiten. Doseran van de NP kan een hartinsufficiëntie uit sluiten (indien de spiegels niet verhoogd zijn voor de leeftijd), niet aantonen. Het bevestigen van de diagnose gebeurt door een echocardiografie.

Hoe zit het nu in de dagelijkse praktijk met de betrouwbaarheid van de diagnose van hartinsufficiëntie bij (zeer) oude personen?

Daamen et al.<sup>2</sup> hebben een cross-sectionele, multicentrische studie uitgevoerd in Nederland bij 501 patiënten van 65 jaar en meer, die in een rusthuis verbleven.

In deze bevolkingsgroep met een gemiddelde leeftijd van 82 jaar vertoonden 33% van de patiënten een hartinsufficiëntie na evaluatie door middel van anamnese, lichamelijk onderzoek, bloedname (met meten van de NT-pro BNP), electrocardiogram en echografie (onvolledig onderzoek bij 13% van de residenten, met een uiteindelijke diagnose niet gebaseerd op de echografie wegens ontbreken of niet te interpreteren).

Van de 166 patiënten die een bewezen hartinsufficiëntie vertoonden in deze studie waren er slechts 77 (46%) met deze diagnose bekend bij de start van de studie (54% waren vals negatief). Van de 122 patiënten die bij de start van de studie de diagnose hartinsufficiëntie hadden kon men bij 35 patiënten (31%) geen hartinsufficiëntie vast stellen (35% waren vals positief).

52 % van de patiënten met een bewezen hartinsufficiëntie in deze studie hadden een bewaarde ejectiefractie, een situatie waarbij voor geen enkele behandeling tot hier toe een bewijs van effectiviteit is aangetoond. Zoals vermeld in het hoofdstuk over het cardiovasculair systeem van het Formularium Ouderenzorg is bij de patiëntenpopulatie met hartinsufficiëntie en bewaarde ejectiefractie een correcte behandeling van de comorbiditeiten de beste strategie.

**Commentaar van de redactie:**

Deze studie, uitgevoerd in een RVT, toont de moeilijkheden bij het stellen van de diagnose hartinsufficiëntie bij (zeer) oude personen in de praktijk. Wanneer men de diagnose hartinsufficiëntie stelt is het voor de behandeling belangrijk om te weten of er al dan niet een bewaarde ejectiefractie is. Bij een bewaarde ejectiefractie hebben cardiovasculaire geneesmiddelen namelijk geen bewezen nut en kunnen ze zelfs nadelig zijn.

**Referenties**

1. Van Royen P, Chevalier P, Dekeulenaer G, et al. Chronisch hartfalen. Richtlijn. Domus Medica 2013.
2. Daamen MA, Hamers JP, Gorgels AP, et al. Heart failure in nursing home residents; a cross-sectional study to determine the prevalence and clinical characteristics. BMC Geriatrics 2015;15:167.